อาหารการกินประจำถิ่น

๑. หน่อโอ่
๒. น้ำพริกน้ำหน่อ
๓. ไข่ป่ามสมุนไพรไตลื้อ
๔. วุ้นหญ้าหมาน้อย
๕. แอ่บถั่วเน่า

สถานที่สำคัญ

- วัดถิ่นใน

- พระธาตุถิ่นหลวง

- ศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่จังหวัดแพร่

- หลักกล่างใจ๋บ้านถิ่น

สินค้าประจำท้องถิ่น

- ผลิตภัณฑ์ทอผ้าไตลื้อ

- แก้วมังกร

- ข้าวแคบ

- น้ำผึ้ง

สถานที่พักภายในชุมชนหรือใกล้เคียง

- ภายในชุมชนมีโฮมสเตย์ไว้รองรับนักท่องเที่ยวจำนวน ๑๒ หลัง

บ้านถิ่นใน

อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

บ้านถิ่นไตลื้อ

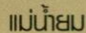

บ้านถิ่นใน

เส้นทางการท่องเที่ยวหมู่บ้านท่องเที่ยว (
ภายใต้โครงการไทย

แผนที่จังหวัดแพร่

วัด
สถานที่ท่องเที่ยว
อุทยานแห่งชาติ
น้ำตก
รถไฟ

แม่น้ำยม

เส้นทางท่องเที่ยวที่ 1
เส้นทางท่องเที่ยวที่ 2
เส้นทางท่องเที่ยวที่ 3

29 บ้านดอนชัยสักทอง
ดงสักงาม
อุทยานแห่งชาติแม่ยม
1154
1120
28 บ้านท่อสมาน
อ่างเก็บน้ำแม่สอง
103
27 บ้านพระธาตุพระลอ
1154
อุทยานลิลิตพระลอ
อ.สอง
ถ้ำผานางคอย
26 บ้าน
103
30 บ้านป่าแดงใต้
31 บ้านริมยม
ถ้ำเสรีไทย
อ.ร้องกวาง
25 บ้านทุ่งศรี
24 บ้านบุญ
32 บ้านวังหลวง
อ.หนองม่วงไข่
23 บ้านเวียงเหนือ
วัดต้าม่อน
14 บ้านม่อน
1134
18 บ้านแม่จองไฟ
พระธาตุวัดหัวข่วง
พระธาตุศรีชุม
7 บ้านร่องฟอง
แพะเมืองผี
บ้านทุ่งโฮ้ง
อุทยานแห่งชาติดอยผากอง
1023
พระธาตุหลวงไชยช้างค้ำ
8
9
10 บ้านถิ่นใน
11
อ.เมือง
บ้านโป่งศรี
บ้านดอนทราย
พระธาตุวัดพระบอน
บ้านพระหลวง 4
6 บ้านดอนมูล
บ้านนาคูหา
พระธาตุสะแล่ง
16
17 อ.ลอง
15 บ้านใหม่
สถานีรถไฟบ้านปิน
1022
พระธาตุไฮสร้อย
บ้านไผ่ล้อมพัฒนา
5
อ.สูงเม่น
3 บ้านสูงเม่น
บ้านปงท่าข้าม
พระธาตุช่อแฮ
พระธาตุแหลมลี่
อ.เด่นชัย
พระธาตุจอมแจ้ง
19 บ้านแม่จอกนอก
11
12 บ้านพันเชิง
น้ำตกเชิ
13 บ้านนาตอง
1023
2 บ้านไทรย้อย
พระธาตุขวยปู
20 บ้านค้างใจ
1 บ้านแม่พวก
11
อุทยานแห่งชาติเวียงโกศัย
อ.วังชิ้น
101
21 บ้านแม่พุงหลวง
1124
1125
22 บ้านปางงุ้น

เส้นทางท่อง

อำเภอร้องกวาง

23. บ้านเวียงเหนือ กราบพระธาตุปูแจ กินปลา
24. บ้านบุญแจ่ม น้ำดี ป่าอุดมชมหมู่บ้าน 100
25. บ้านทุ่งศรี หมู่บ้านวิถีเกษตร เขตปลอดขยะ
26. บ้านผาหมู เที่ยวถ้ำผานางคอย ดอยรักนิรัน

ที่ยว OTOP นวัตวิถี จังหวัดแพร่
ารไทยนิยม ยั่งยืน

อง
น้ำแม่สอง
ะลอ
ลิตพระลอ
ผานางคอย
26 บ้านผาหมู
101
1216
1217
25 บ้านทุ่งศรี
24 บ้านบุญแจ่ม
บ้านเวียงเหนือ
อ่างเก็บน้ำแม่ถาง
พระธาตุปูแจ
นถิ่นใน
11 บ้านนาคูหา
ะธาตุช่อแฮ
น้ำตกเชิงทอง
13 บ้านนาตอง

เส้นทางท่องเที่ยวเส้นที่ 1 ประตูสู่ล้านนา ล้ำค่าเฟอร์นิเจอร์ไม้สัก อนุรักษ์วัฒนธรรม เลิศล้ำวิถีไทย

อำเภอเด่นชัย

1. บ้านแม่พวก ชมป่าสักร้อยปี สถานีประวัติศาสตร์
2. เที่ยวบ้านไทรย้อย กลอยลำ ถิ่นกำเนิดเสาชิงช้า

อำเภอสูงเม่น

3. บ้านสูงเม่น คัมภีร์ใบลานมากที่สุดในโลก
4. บ้านพระหลวง กราบพระธาตุเนิ้งสุดอันชีน สัมผัสวิถีวัฒนธรรมไทลื้อ
5. บ้านปงท่าข้าม น้ำยมไหลผ่าน สะพานงามตา ล้ำค่าพุทธโกศัย
6. บ้านดอนมูล ชมแหล่ง เลือกช็อป ผลิตภัณฑ์งานไม้ชั้นเลิศ

อำเภอเมืองแพร่

7. บ้านทุ่งโฮ้ง แหล่งผลิตหม้อห้อมที่ดีที่สุด
8. บ้านร่องฟอง ชมงานฝีมือตีเหล็ก
9. บ้านโป่งศรี หมู่บ้านเครื่องเงิน เพลินวังปลาโป่งศรี
10. บ้านถิ่นใน ท่องเที่ยวชาติพันธุ์ไทลื้อ
11. บ้านนาคูหา 5 อ.สัมผัสธรรมชาติที่ดีที่สุด
12. บ้านพันเชิง ดินแดนพระธาตุพันปี
13. บ้านนาตอง ชมเต่าปูลู ดูมนุษย์โบราณ 4,500 ปี

สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจในเส้นทาง

วัดพระธาตุสุโทน วัดพระธาตุช่อแฮ คุ้มเจ้าหลวง แพะเมืองผี น้ำตกเชิงทอง
วัดพระธาตุดอยเล็ง ย่านการค้าไม้สักหัวดง กาดกองเก่า วัดจอมสวรรค์

เส้นทางท่องเที่ยวที่ 2 เส้นทางประวัติศาสตร์ ผลิตภัณฑ์ OTOP ล้ำค่า หลากหลายวัฒนธรรมชนเผ่า

อำเภอลอง

14. บ้านม่อน เยือนดินแดนโมนาลิซ่าเมืองไทย
15. บ้านใหม่ ชมสถานีรถไฟบ้านปิน บาวาเรียนสไตล์หนึ่งเดียวในไทย
16. บ้านดอนทราย ไหว้พระธาตุพันปี ตีระฆังระเบิด
17. บ้านไผ่ล้อมพัฒนา ตระการตากับผ้าจกพันลาย
18. บ้านแม่จองไฟ เที่ยววิถีกะเหรี่ยง เคียงคู่สักใหญ่

อำเภอวังชิ้น

19. บ้านแม่จอกนอก เที่ยวสัมผัสวิถีเกษตรอินทรีย์
20. บ้านค้างใจ วัฒนธรรมพันปี วิถีกะเหรี่ยง
21. บ้านแม่พุงหลวง หมู่บ้านชาติพันธุ์กะเหรี่ยง
22. บ้านปางงุ้น หมู่บ้านสีเขียวท่องเที่ยวสุขใจ

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจในเส้นทาง

พิพิธภัณฑ์โกมลผ้าโบราณ วัดสะแล่ง พระธาตุเขาน้อย อุทยานแห่งชาติเวียงโกศัย
บ่อน้ำพุร้อนแม่จอก ถ้ำเอราวัณ อุทยานแห่งชาติดอยผากอง

เส้นทางท่องเที่ยวที่ 3 ตำนานแห่งความรัก สัญญารักนิจนิรันดร์ ชั่วฟ้าดินสลาย

าตุปูแจ กินปลาอ่างแม่ถาง
ชมหมู่บ้าน 100 รางวัล
ร เขตปลอดขยะ
คอย ดอยรักนิรันดร์

อำเภอสอง

27. บ้านพระธาตุพระลอ ดินแดนแห่งรักนิรันดร์ ตำนานพระลอ
28. บ้านท่อสมาน เที่ยวอ่างแม่สอง ชมผ้าทอยกดอก
29. บ้านดอนชัยสักทอง ชมสักทองใหญ่ เผ่าอาข่า สุราสะเอียบ
30. บ้านป่าแดงใต้ เที่ยวหมู่บ้านวิถีแห่งศรัทธา

อำเภอหนองม่วงไข่

31. บ้านริมยม เที่ยวริมยม ชมสมุนไพร
32. บ้านวังหลวง เที่ยวเฮือนคำแสน แดนพุทธศิลป์

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจในเส้นทาง ม่อนแม่ถาง ถ้ำผานางคอย ทุ่งศรีสวนเมล่อน อุทยานลิลิตพระลอ อ่างแม่สอง ผาอิงหมอก แก่งเสือเต้น กาแฟเขาสะเอียบ อัญชลีไหมไทย คำแสนแกลอรี่

บ้านถิ่นใน
อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

ข้อมูลติดต่อ นางโชติรส จิตต์บุญ (ผู้ใหญ่บ้าน)

เบอร์โทร ๐๘๕-๐๓๔๙๗๖๒

ที่ตั้ง

- หมู่บ้าน บ้านถิ่นใน หมู่ที่ ๑๑ ตำบลบ้านถิ่น อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

ประวัติการก่อตั้งหมู่บ้าน

บ้านถิ่นไตลื้อ สันนิษฐานว่าได้อพยพมาจากเมืองยอง แคว้นสิบสองปันนา ประเทศจีน สมัยก่อนพระเจ้ากาวิละ เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ รวบรวมหัวเมืองต่างๆตอนบน และรวบรวมกำลังผู้คน หรือที่เรียกว่า "ยุคเก็บผักใส่ซ้า เก็บข้าใส่เมือง" จึงเกิดสงครามกวาดต้อนผู้คนจากทางตอนเหนือรวมไปถึงเมืองยองในแคว้นสิบสองปันนา ผู้คนถูกกวาดต้อนจำนวนมากเดินผ่านทุ่งนาป่าเขาด้วยความยากลำบากจนเกิดโรคภัยไข้เจ็บ ล้มตายกันเป็นจำนวนมาก

ไตลื้อ ชาวยอง เป็นชาติพันธุ์ที่รักความสงบ ไม่ชอบมีเรื่องราวยุ่งกับใคร คนไตลื้อบางส่วนประมาณ ๓๐ – ๕๐ คน อพยพหนีการรุกรานมาทางเมืองโกศัยมาพบสถานที่อุดมสมบูรณ์ จึงตั้งรกรากทำมาหากิน บริเวณบ้านถิ่นปัจจุบัน ชาวไตลื้อตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ใดจะสร้างวัดและเสาใจบ้านเป็นศูนย์กลางสำหรับยึดเหนี่ยวจิตใจกราบไหว้ จากการบันทึก วัดได้สร้างขึ้นเมื่อวันที่ ๑๑ เดือนมกราคม พ.ศ.๒๓๓๒ เมื่อผู้คนขยายมากขึ้นอาณาเขตกว้างขวางขึ้น จึงจัดตั้งเป็นแคว้นๆ แต่ละแคว้นมีหัวหน้าเป็นผู้ตัดสินชี้ขาด หัวหน้าแคว้นในปัจจุบันคือ ผู้ใหญ่บ้านและกำนัน

ปัจจุบันชาวไตลื้อจังหวัดแพร่มี ๘ หมู่บ้าน หมู่บ้านถิ่นในได้แยกมาจากหมู่ที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๔๘ มี ๑๑๔ ครัวเรือน ประชากร ๒๙๗ คน

วิถีชีวิตไตลื้อเป็นคนขยัน อดทน รักสงบ สะอาด รักพวกพ้อง มีอาชีพการเกษตร เช่น การทำนา ทำไร่ ทำสวน สวนแก้วมังกร สวนไร่นาผสม การค้าขาย

คำขวัญ

"วิถีไตลื้อ ลือชื่ออาหารเลิศ
เพลิดเพลินวัฒนธรรม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง"

ชาติพันธุ์

- เป็นชาวไตลื้อ

ภาษาท้องถิ่น

- ชาวไตลื้อมีภาษาพูดที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง ภาษาพูดของไตลื้อจะไม่มี สระ อัว เอีย เอือ เช่นคำว่า เสื้อ ชาวไตลื้อจะพูดว่า เสอ, หัว ชาวไตลื้อจะพูดว่า โห

สถานที่ท่องเที่ยว

- บ้านไตลื้อโบราณ
- วัดพระธาตุถิ่นหลวง
- ไร่แก้วมังกร
- ม่อนจอกวอ

ประเพณีที่น่าสนใจประจำหมู่บ้าน

- พิธีแกว่งข้าว
- พิธีลงผีมะกวัก
- แต่งงานแบบไตลื้อ
- พิธีสืบชะตา
- สู่ขวัญวัว ควาย
- ประเพณีการเลี้ยงผี
- พิธีแห่นางแมว
- ประเพณีสรงน้ำบูรพาจารย์
- ประเพณีการไหว้ศาลเจ้าพ่อพญาแก้ว เจ้าพ่อท้าวชัย เจ้าแม่อารักษ์ เจ้าแม่จ่อมตำน เจ้าขุนประทาน

การแต่งกายประจำท้องถิ่น

- <u>เครื่องแต่งกายผู้ชายไตลื้อ</u>

ผู้ชายไตลื้อจะสวมเสื้อคอกลมแขนยาว ผ่าหน้าติดกระดุม นุ่งกางเกงขายาวทรงหลวม ทั้งเสื้อและกางเกงนี้ตัดเย็บจากผ้าฝ้ายย้อมสีครามเข้มหรือสีดำ

- <u>เครื่องแต่งกายผู้หญิงไตลื้อ</u>

ผู้หญิงไตลื้อจะสวม "เสื้อปั๊ด" สีดำและนุ่งซิ่นลายขวางที่เรียกว่า "ซิ่นตา" ในชีวิตประจำวัน และผู้หญิงไตลื้อต้องโพกศีรษะด้วยผ้าทอสีขาวปักด้วยลวดลายสีแดง ดำ และเสริมด้วยสีต่างๆ สวมเครื่องประดับด้วยเครื่องเงินหรือสีเงิน สะพายย่าม

อาชีพของคนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน

กลุ่มอาชีพ

๑. กลุ่มอาชีพเครื่องเงิน
๒. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแก้วมังกร
๓. กลุ่มผ้าทอไตลื้อ
๔. กลุ่มอาหารท้องถิ่น
๕. กลุ่มผลิตภัณฑ์จักสานไตลื้อ
๖. กลุ่มประดิษฐ์ของที่ระลึกไตลื้อ
๗.กลุ่มน้ำผึ้งไตลื้อ
๘.กลุ่มขนมจีน/น้ำพริกน้ำย้อย